

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és Irodahivatal:
 BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
 („Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
 Telefon: 11-55-62.
 Postatakarékpénztári csekk számla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a m. kir. fölmívelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
 Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 45. szám.

November hó 10.

Évforduló

Nyolc nappal ezelőtt, november 2-án mult két esztendeje, hogy elhangzott az első bécsi döntés és ma, a VASÁRNAP megjelenésének napján, ünnepeljük második évfordulóját az akkor visszaitélt területek átvételének. Bár azóta Kassa, Munkács és Ungvár után, hazajött Kárpátalja derék, magyarhű népe is és keblünkre ölelhetjük Kolozsvárt, Nagyváradot és a Székelyföldet is, nem halványodott el lelkünkben ennek az első ünnepnek a fénye, örömteli ragyogása. Hiszen ez az első döntés volt a trianoni szégyenbéke összeomlásának kezdete... Nem halványodtak el az emlékek és ünnepeket ma lélekben a hárszor is megannyibbított Magyarországot minden igaz fia. De a mai időkhöz méltó ünneplésnek a formáját mégis azok a városok és községek találták meg, amelyek egy-egy maradandó, közcélú alkotást éppen ma, a Felvidék átvételének napján, adnak át rendeltetésének. Így Nagysurány és Vágsejlye egészségháza, Makó pedig 28 korszerű munkásházat ad át sokgyermekes családoknak... Bár minden magyar falu és város, minden egyes magyar a tudatára ébredne annak, hogy ma és ezután mindig így kell és csak így szabad megünnepelni a magyar történelem boldog eseményeinek évfordulóit...

Szomocsi eseménye

az évfordulónak Urmánczy Nándor halála. Urmánczy, a magyar közélet és a magyar igazság harcosa, aki a háboru előtt országgyűlési képviselő volt és a háboruban vitézségével tünt ki, majd Erdély megszállása ellen fegyveres szabadcsapatot szervezett, hogy az összeomlás után élére álljon a magyar irredenta, revíziós mozgalomnak, kezdeményezője volt az Ereklés Országzászló mozgalomnak. Önzetlenül, hazafias érzésből harcolt, küzdött haláláig Végtelen öröm volt számára Keletmagyarország és Erdély egy részének visszacsatolása és a bevonulást követő napokban sietett haza, szülőföldjére, Maroshévízre ahol huszonhárom esztendeje járt utoljára. És a Magyarok Istene megadta Néki hogy itt tesse meg utolsó földi útját is és teste abban a földben nyugodjék, amelyért lelke annyit küzdött... A magyar föld fia megrendült lélekkel vesznek búcsút a magyar igazság nagy bajnokától, Urmánczy Nándortól, aki hazament meghalni...

Teleki Pál gróf miniszterelnök:

A SZEGEDI PROGRAM ÉLŐ VALÓSÁG... A miniszterelnök az alkotmánymódosításról

A Magyar Élet Pártjának november 5-én tartott értekezletén, amelyen a miniszterelnökkel az élén a kormány tagjai, a törvényhozás elnöke, számos főispán és a párt képviselőtagjainak nagyrésze megjelent, Vay báró országos elnök bejelentette a párt elnökségéről való lemondását. A lemondás oka, hogy Vay László, mint a tiszántuli református egyházkerület főgondnoka, a felsőház tagjává lett.

Teleki Pál gróf miniszterelnök sajnálkozását fejezte ki Vay László báró távozásáért, majd indítványozta, hogy az ő miniszterelnöki elfoglaltsága miatt, *pártvezérhelyettesül* fogadjon el a párt Bárczay Ferencet. A párt a miniszterelnök bejelentését

egyhangú lelkesedéssel vette tudomásul. A továbbiak során

a miniszterelnök az országos elnöki tisztségre Lukács Béla fölmívelésügyi államtitkár személyét hozta javaslatba,

amit ugyancsak kitörő lelkesedéssel fogadott a párt.

Lukács Béla elnöki székfoglaló beszédében utalt az *összetartás fontosságára*, majd hangsúlyozta, hogy

a Párt alapelvei a szegedi programban vannak lefektetve, amely Európában elsőként irányult az országnak keresztény és nemzeti alapon, a szociális politika jegyében való újraformálására.

gépzetnek kell bizonyos feladatokat elvégeznie. Ezekre a feladatokra kell az államot alkalmassá tenni, tehát az országgyűlést is úgy, hogy a magyar alkotmány folytonosságának elemeit biztosítsuk. A megoldás hamarosan bekövetkezik és nem a párt, hanem a nemzeti élet örökkévalóságát lesz hivatva biztosítani. *Hangsúlyozta a miniszterelnök ezután*

a szociális törvények, a földreform és a zsidótörvények végrehajtásának sürgősségét

és bejelentette, hogy

a kormány még a költségvetési vita lezárása előtt munkaprogramot fog adni a törvényjavaslatok sorrendjéről.

Teleki Pál gróf végül a párt tagjainak további közreműködését kérte.

A pártértekezlet a miniszterelnököt hosszasan ünnepelte beszéde után, majd a pártvezetőség kiegészítésére és bizottságok megalakítására került a sor. A pártvezetőség tagjává választották többek között Csizmadia András országgyűlési képviselőt, a Falu-Gazdaszövetség igazgató választmányának tagját is.

A pártértekezletet pártvacsora követte...

Az alkotó nemzeti politika lényege

Teleki Pál gróf miniszterelnök emelkedett ezután szólásra. Nagyhatású beszédében hangoztatta, hogy a párt parlamenti munkáját fokozni kell, tekintettel arra, hogy *nagyfontosságú törvényjavaslatok letárgyalása van soron*. Kifejtette ezután a miniszterelnök, hogy a Magyar Élet Pártja nem öncélt, hanem az alkotó keresztény és nemzeti politika céljait szolgálja Szeged óta változatlanul. A másik cél az európai életközösségbe való beilleszkedés. Hangoztatta a miniszterelnök, hogy egyik célkitűzésből sem enged a Párt a jövőben. Rámutatott ezután a miniszterelnök arra, hogy

a szegedi program éppen olyan élő valóság, mint alkotmányunk.

A továbbiak során a miniszterelnök a párt szervezkedésének fontosságára mutatott rá, hangsúlyozva, hogy mint eddig, a jövőben sem vehető párt-szervezkedési célokra egyetlen fillérenyi nem-keresztény pénz sem igénybe.

A miniszterelnök a párt feszült figyelme és állandó helyeslése közben, mutatott rá ezután arra a tényre, hogy

a parlamenti rendszer elfajulása mellőzhetetlenné és halaszthatatlanná tette a parlamenti reformot,

ami mintegy része az alkotmányreformnak. Ez az alkotmányreform ebben az esetben nem egyértelmű a szó nemzetközi értelmével, mert

Magyarország nem kíván más alkotmányrendszerre áttérni,

csupán alkotmányunknak a korhoz való teljes és megfelelő alkalmazkodását jelenti.

Hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy a mult század individualista berendezkedésével szemben a világ ma a társadalom-közösségi életformák felé halad, minthogy azonban ennek módszerei még nem alakultak ki tökéletesen, az átmenet idejére az állami

Megindul a Nép- és Családvédelmi Alapról szóló törvény végrehajtása

Alig mulott egy hete, hogy az Országos Nép- és Családvédelmi Alapról szóló törvény végrehajtására hivatott szociális felügyelők lettek hivatalos esküjüket és

az új idők követelményeinek megfelelő gyorsasággal máris megindult a szociális fölemelés országosan szervezett nagy munkája.

A belügyminiszter megbízásából Esztergár Lajos pécsi polgármester vezetésével országos körútra indult a szociális felügyelőség. Országrészenként értekezletet tartottak a vármegyék és városok vezetőivel, hogy a közvetlen tárgyalás és kölcsönös tájékoztatás alapján szerezzenek tudomást az azonnali teendőkről és alaposabb előkészítést igénylő szociális feladatok rendjéről és az elhárítandó akadályokról.

Pécsett az alsódunántuli, Budapesten a duna-tiszaközi, Komáromban a kislétföldi, Miskolcon a felvidéki, Deb-

recenben a tiszántuli, Szegeden a nagyalföldi törvényhatósági és megyei városok első tisztviselői, a közjóléti előadók s a már működő közjóléti szervezetek igazgatói vettek részt a tárgyaláson.

A nép- és családvédelmi törvény irányelvei, az azonnal megindítandó közmunkák és a gazdasági alapon történő szociális talpraállítás voltak az értekezlet anyaga.

A közigazgatás teljes erővel és odaadó munkával fogja a megbeszélések szerint a kormányzat szociális elhatározását végrehajtani.

Az országos szociális felügyelőség, mint azt az értekezleten hangoztatták, a törvényhatóságoknak ellenőrző, segítő állami szerve lesz.

Az elvi részletek tisztázása után az országos szociális felügyelők már működési területükön, az egyes vármegyékben fognak a munka megindításában közreműködni.

A MEZŐGAZDASÁG FEJLŐDÉSI VONALA A KISÜZEMEK FELÉ HALAD

A földművelésügyi tárca költségvetésének bizottsági tárgyalása

A Képviselőház egyesített bizottsága november 5-én tárgyalta a földművelésügyi tárca költségvetését. A földművelésügyi tárca 1941. évi költségvetéséről a 61 milliárd pengő összegű költségvetés mutat, ami az előző évvel szemben 8.1 millió pengős emelkedést jelent.

A költségvetés egyes fontosabb tételeit vizsgálva, látjuk, hogy a mező- és közgazdaság különböző irányzatainak a támogatására 7.5 millió pengőt irányozott elő a kormány. Ebből a tetemes kiadási tételből

másfél millió pengőt a mezőgazdasági termelés támogatására — **egységcsítés, minőségi javítás, nemesítés, stb.** — szán a kormány, az értékesítés előmozdítására pedig 5 milliót fordít.

A gazdasági munkaügyi igazgatásra szánt 7 millióból 6.4 milliót az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnek, az öregségi biztosítás lebonyolítására nyújtott állami hozzájárulás összege tesz ki.

A vízügyi szolgálatra 6.7 milliót fordítanak,

ötmilliónál többet költ a kormány a mezőgazdasági szakoktatás fejlesztésére.

A bizottsági tárgyalás során elhangzott felszólalásokra nyomban válaszolt Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter, aki beszédében bejelentette többek között, hogy foglalkozik egy másodfokú mezőgazdasági közigazgatási hatóság felállításának tervével. Ismertette a tűzifa-ellátás biztosítása érdekében tett intézkedéseket, megállapította, hogy a következő évben 55-tel emeli a gazdasági felügyelők számát, célja lévén, hogy minden járásnak külön gazdasági felügyelője legyen.

A továbbiakban hangsúlyozta a miniszter, hogy

állatállományunk fejlesztésére kell törekednünk; különös súlyt kíván helyezni az alföldi szarvasmarhaállomány fejlesztésére, mert csak így biztosítható az Alföld talajerejének fenntartása.

Rámutatott a miniszter ezután arra, hogy

a mezőgazdaság fejlődési vonala a kisüzemek felé halad, tehát a szakoktatás terén is a tömegoktatásra kell törekedni.

Megállapította, hogy ma már 42 téli gazdasági iskola működik az országban, ezek számát a költségvetés további ötlet szaporítja, még pedig internátussal egybekapcsolva. Háromhónapos téli gazdasági tanfolyam kétszáz lesz, Erdélyben külön hatvan. Bejelentette még a miniszter, hogy rövidesen benyújtja a mezőgazdaság-fejlesztési törvényjavaslatot.

A vízügyi politikával kapcsolatosan hangsúlyozta Teleki Mihály gróf, hogy a lecsapolás mellett a vízzel való tervszerű gazdálkodásra is nagy súlyt kell helyezni. Fontosnak tartja a víztársulatok államosítását.

A földbirtokpolitikai célkitűzések

ismertetése kapcsán kijelentette, hogy rövidesen megjelenik a kis-haszonbérletekről és házhelyek alapításáról szóló törvény végrehajtási utasítása és ezzel a leggyorsabb ütemben megindul

a nagyjelentőségű törvény megvalósítása.

Az egyesített bizottság a miniszter nagy helyesléssel fogadott felszólalása után a tárca költségvetését elfogadta.

A mezőgazdasági lakosság jóléte minden nemzet tartópillére

Vitéz Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter, ötnapos olaszországi tartózkodás után, november 1-én éjjel visszaérkezett Budapestre. A magyar földművelésügyi miniszter, tudvalévően, Tassinari olasz földművelésügyi miniszter megbízásából utazott Olaszországba, ahol meleg ünnepelésben volt része.

Teleki Mihály gróf Budapestre érkezése után elragadtatással nyilatkozott olaszországi fogadtatásáról, tapasztalatairól és az olasz mezőgazdaság fejlettségéről, majd a Duceval

zött Olaszországba, ahol meleg ünnepelésben volt része.

Teleki Mihály gróf Budapestre érkezése után elragadtatással nyilatkozott olaszországi fogadtatásáról, tapasztalatairól és az olasz mezőgazdaság fejlettségéről, majd a Duceval

A GAZDA-VÉDETTSÉG MEGHOSSZABBÍTÁSA

Kedvezményt kapnak a védettségről önként lemondó gazdaadósok

A hivatalos lap október 31-iki számában jelent meg a kormány 7550—1940. számú rendelete a gazdaltartozások fizetésére és rendezésére vonatkozó rendelkezések kiegészítése és módosítása tárgyában. A rendelet szerint

a védettség hatályát 1941. évi december hó 31. napjáig meghosszabbították.

Ezután az időpont után már csak az olyan birtok marad védett a szükséges átmeneti időre, amelyre nézve a teherrendezési eljárást addig esetleg még befejezni nem tudták.

A rendelet többirányú

kedvezményt biztosít azoknak a gazdaadósoknak, akik birtokuk védettségét a rendelet életbeléptetése után önként töröltetik.

Egyidejűleg szabályozza a rendelet azt, hogy a 1940. évi november hó 1. napjától kedve a „nem védett”, valamint a „védett” gazdaadósok milyen mértékű kamatot kötelesek régi tartozásaik után fizetni. Eszerint

a „nem védett” gazdaadósok

közül azok, a) akiknek 50 kat. holdnál kisebb a birtokuk, az 1940. évi november hó 1-étől 1941. augusztus hó 31-éig terjedő időre évi 5½%-ot ettől kezdve a 1941. évi december hó 31-éig terjedő időre évi 6%-ot fizetnek, azután pedig az Országos Hitelügyi Tanács által megállapított kamatkorlátozások fognak velük szemben is érvényesülni; (az Országos Hitelügyi Tanács 1940. évi november hó 1-étől kezdődő érvénnyel a budapesti nagy intézetek követeléseire nézve évi 6%-ban, a többi pénzintézet követelésére nézve pedig évi 6½ százalékosan állapította meg a bíróság érvényesíthető legmagasabb kamat értékét);

b) az 50—1000 holdas gazdaadósoknál a kamat mértéke az 1940. évi november hó 1-étől 1941. évi augusztus hó 31-éig terjedő időre évi 6 százalékos, azután az Országos Hitelügyi Tanács által megállapított kamatkorlátozások érvényesülnek;

c) az 1000 holdon felüli gazdaadósokkal szemben már folyó évi november hó 1. napjától kezdve csak az Országos Hitelügyi Tanács által megállapított kamatkorlátozások érvényesülnek.

A „védett” birtokok által fizetendő kamatok

a rendelet szerint a következőképpen alakulnak:

1. A 30. kat. holdon aluli védett birtokok tartozásaik után továbbra is az eddigi mértéknek megfelelő kamatot kötelesek fizetni.

2. A 30—500 holdas védett birtokok által fizetendő kamatok mértéke ugyanaz, mint az 50 kat. holdnál kisebb birtok „nem védett” gazdaadósokkal szemben érvényesíthető, fentebb ismertetett kamattérték.

3. Végül az a néhány 500 holdon

történt találkozásáról emlékezve meg, többek között ezeket mondta:

— Mussolini országépítő eszméinek alapfogalata a természet és az ember erőinek céltudatos egyesítése, észszerű kihasználása a nemzeti újjászülés érdekében. Hangoztatta, hogy

a mezőgazdasági lakosság jóléte minden nemzet szilárd tartópilléré, a faj erősödését és a fejlődés biztosítékát jelenti.

Az a vidék, amely nemrég még a maláriát terjesztő szunyogok millióit tenyésztette, ma győzelmesen vivja Itália buzacatáját, gyönyörű állatokkal nevel és öntözött földjein hatvan-ezer embernek ad munkát.

Elmondotta még a miniszter, hogy a Duce négy darab Maremanne-fajta tenyész bikát ajándékozott Magyarországnak.

Végül elragadtatással számolt be Teleki Mihály gróf a magyar nép iránt Olaszországszerte megnyilatkozó szeretetről és együttérzésről.

felüli gazdaadós, akinek birtoka még egyelőre védett, az eddigi szabályoknak megfelelően olyan mértékű kamatot köteles fizetni, mintha birtokának védettsége már megszűnt volna. A védettség meghosszabbítására, valamint a kamatok és a védettségi szolgáltatások mérvére vonatkozó rendelkezések hatálya a visszacsatolt felvidéki és kárpátaljai területekre is kiterjed.

Három helyett hét alelnököt választ a Mezőgazdasági Kamara

Az Országos Mezőgazdasági Kamara augusztusban rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen alelnököket választott és kiegészítette a választmányt, valamint az egyes bizottságokat. A közgyűlés szabályszerű keretek között folyt le, azonban néhány kamarai tag, alaki hibákra hivatkozva, a közgyűlés határozatait megfellebbezte. A földművelésügyi miniszter most értesítette a kamarát, hogy

a benyújtott fellebbezéseket elutasítja és jóváhagyja a közgyűlés határozatait.

A kamara megválasztott három alelnököt: Geist Gáspár dr.-t, Kovács Sándort és Asztalos Jánost a miniszter megerősítette tisztségükben és jóváhagyta a kamara alapszabályainak olyértelmű módosítását, hogy

a kamara az eddigi három alelnök helyett hét alelnököt válasszon.

A közgyűlés határozatainak jóváhagyásával elhárultak mindazok a nehézségek, amelyek átmenetileg megzavarták a kamarai testület működését.

Gondoskodni kell a nemzetcsalád minden tagjáról

Nagyszalontán november 3-án országgyűlést avattak s ebből az alkalomból az ott megjelent vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár beszédet mondott, amelyben többek között így szólott:

— Ez az országzászló azt bizonyítja, hogy

csak az az ország vagy országrész és csak az a föld veszt el, amelyet fiai otthagynak

és csak az az országrész és föld tér vissza, amelybe úgy kapaszkodnak, amelyhez úgy ragaszkodnak és amelyet úgy szeretnek, mint ahogy ezt a nagyszalontaiak tették.

— A kormánynak és a népeknek csak egy feladata lehet, — mondotta az államtitkár —

teljesíteni a kötelességét, hiven és maradéktalanul. A kormánynak és a népek egyaránt éreznie kell a felelősség jelentőségét és súlyát.

Történelmi időkben illő méltósággal, előrelátással és bölcsességgel kell vi-

selkedni. El kell némitani a magánérdekek mindenáron való érvényesítését,

Minden ember mindennap eszével, kezével, munkájával és lelkével azon legyen, hogy ha csak egy téglával is, de erősítse a magyar állam építményét és szerkezetét,

mert amennyire hatalmasra és erőse tudjuk építeni a magyar állam és a magyar birodalom szerkezetét, annyira tud védelmet és biztonságot nyújtani a nemzetcsalád minden egyes tagja számára. Ezt az államot nemcsak tisztelni, féltetni és respekálni kell, hanem ezért dolgozni, ezt szeretni és ehhez ragaszkodni is kell.

Gondoskodni kell a nemzetcsalád minden tagjáról, különösen a szegényekről, gyengékről és elesettekről, a dolgozni akarókról és a dolgoznitudoókról.

Igazságosnak és méltányosnak kell lenni ezekben a nehéz időkben,

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés
a törvényesen védett

Rákoshegyi baktériumölő

nélkül. Kapható és megrendelhető csak

IFJ. AULITZKY OTTÓ
Budapest, VII. Dohány-uca 84. II. sz. 2/a

Árak: Demijonnal ab Budapest
4 6 8 10 15 20
4*80 7*10 9*10 10*80 16* 21*20

Tanulságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

Nagyatádi Szabó István emléke

A Magyar Élet Pártjának képviselő tagjai, mint minden évben, az idén is kegyelettel hódoltak a nagynevű kiscgazdavezér, nagyatádi Szabó István emlékezetének. A képviselők népes küldöttségét nagyatádi Szabó István hajdani fegyvertársa, Mayer János ny. földművelésügyi miniszter, a Falu-Gazdaszövetség elnöke vezette a földművelésügyi minisztérium előtti szoborhoz. A küldöttség tagjai sorában jelen voltak többek között: Csizmadia András, Egerszegi Sándor, Egrý Ferenc, Haulik György, Haypál István, Hendrik Ferenc, Kommer Gyula, Konkoly-Thege Kálmán, Patacsi Dénes, Plósz István, Prokopetz József, Simon Ferenc, Tankovits Miklós, Téglássy Béla, vitéz Vácz György, Vayay Károly, Vozáry Aladár.

A szoborra a képviselők koszorúját Haypál István képviselő

helyezte el, beszédében úgy emlékezve meg nagyatádi Szabó Istvánról, mint a város és falu összefogására irányuló mozgalom megindítójáról és az új, modern földbirtokpolitika elveinek leszármazójáról. Hangsúlyozta a szónok, hogy ha nagyatádi Szabó István földbirtokpolitikai célkitűzései annakidején, az első földbirtokreform során nem voltak is megvalósíthatók, nagyot alkotott az elhunyt kiscgazdavezér, mert a kérdés azóta sem került le a napirendről és

a Magyar Élet Pártjának tagjai céljukul tüzték ki, hogy a magyar földbe belegyökereztessek a magyar földmivest és a földet annak tulajdonául tegyék.

A nagyhatású beszéd után a cserkészek egy szakasza koszorúta meg a szobrot.

Rozsnyón kerületi gazdaértekezletet tart a Falu-Gazdaszövetség

A „Falu“ Magyar Gazda és Földmives Szövetség, az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Hangya Szövetkezeti Központ vezetőségével karöltve, november hó 17-én, vasárnap, Rozsnyón, a Városháza nagytermében szövetkezeti kiállítással és filmbemutatóval egybekötött kerületi gazdaértekezletet rendez. Az értekezlet programján nagyfontosságú agrárkérdések megvitatása szerepel; a Szövetség Központja részéről Szabó Sándor dr., ny. főispán és Halász Miklós dr., m. kir. gazdasági főtanácsos tartanak érdekvédelmi előadást.

Az értekezletre a Szövetség meghívta Gömör és Kishont vármegye valamennyi községi előjáróságát, a rozsnyóköri környéki fogyasztási-, tej- és

hitelszövetkezeteket; a Széchenyi Magyar Kultúregyesület tagozatait; a mezőgazdasági érdekeltségeket; az egyházak és a közigazgatás vezetőit, valamint az állami intézmények képviselőit.

Az értekezlettel egyidejűleg a Hangya Szövetkezeti Központ a román. kat. Legényegylet helyiségében szövetkezeti kiállítást rendez. A délutáni folyamán a Hangya Szövetkezeti Központ filmbemutatót tart. Bemutásra kerül néhány érdekes híradó, mulatságos, szórakoztató film és végül a „Szövetkezeti Munka“ című nagyszabású film.

Az értekezlet iránt a felvidéki gazdaközönség körében igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A nagy háboru eseményei a második év 10. hetében

Amikor e sorokat írjuk, a világ érdeklődése három főirányba ágazik: a német-angol hadműveletek, az olasz-görög háború és az amerikai elnök-választás felé.

Az angol szigetország ostroma változatlan heveséggel folyik.

A német harci repülőkötelékek meg-nemszünő támadásokat intéznek angol repülőterek, ipari és közlekedési berendezések, valamint baraktáborok ellen. Támadási területük Anglia és Skócia, de leginkább a főcélpont: London városa. Német illetékes körök megállapítása szerint

októberben 419 angol és 138 német repülőgép pusztult el.

Érdekes megemlíteni, hogy a múlt hét folyamán olasz repülők is intéztek nappali támadást London ellen. A nyugati háború fontos híre Göring német tábornagy nyilatkozata is. Amerikai lap tudósítója előtt jelentette ki, hogy Anglia ellen a légiháborúban a legnagyobb erőfeszítést még nem rendelte el.

Az olasz-görög háborúban, török jelentés szerint,

Epirusban kifejlődött a nagy olasz támadás.

A legyőzhetetlen akadálynak szánt védelmi állásokat, amely erődítmény-láncolat kiépítésénél félfélig angol vezérkari tisztek működtek közre, amint

Rómából adják hírül, az olaszok egyszerűen lerohanták. Epirusban a görög ellenállás megtört. Az olaszok több görög kikötőt, táborát és védőállást bombáztak Szaloniki kórházai megteltek sebesültekkel, lakossága pedig a légitámadások elől fejvesztetten menekül a környező falvakba. Az olasz hadijelentés hirt ad arról is, hogy az Atlanti-óceánon tevékenykedő

olasz tengeralattjárók 24.000 tonnányi hajóteret süllyesztettek el.

Churchill angol miniszterelnök az alsóházban a háborús helyzetről tartott beszámolójában Anglia súlyos gondjairól beszélt, amelyek úgy az anyaországban, mint a Közép-Keleten felmerülnek, de el kell követni minden lehetőt. Bejelentette az olasz városok és támaszpontok fokozottabb bombázását.

Sokat foglalkozik a világsajtó az angolok törökországi kísérleteivel. Mint egy vezető török lap írja, Törökország minden elhatározásában figyelemmel igazodik Moszkva magatartásához. Ezt Inönü török államelnök is hangsúlyozta legutóbbi beszédében. Moszkva érdekei azonban e pillanatban éppen úgy, mint a múltban, a feltétlen semlegességet írja elő.

Fontos világpolitikai eseménye a legutóbbi napoknak, hogy

a spanyol kormány a Gibraltárral szemközt lévő Tangert, amelyet hetekkel előbb már

megszállt, jogilag is Spanyolországhoz csatolta.

Ami pedig hazánkat legközelebről érdekli, román híradás nyomán

magyar illetékes körök tudomásul veszik, hogy Románia elfogadja a magyar-román megbékélést célzó javaslatot,

s hogy most már semmi akadály sincs a Gyárfás Elemér javaslata megvalósulásának.

Az amerikai elnökválasztás eredményéről lapunk más helyén számolunk be.

Egyszerűbb lesz a közigazgatás

A jövő évi költségvetést, tudvalévően, most a bizottságok tárgyalják. A belügyi tárca költségvetésének bizottsági tárgyalásán ismételt felszólalt vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter, aki nagyfontosságú újításokat jelentett be. Így hangsúlyozta, hogy meggyőződése szerint

a közigazgatást egyszerűbbé kell tenni, vagyis közelebb kell vinni a néphez.

Gyorsítani kell, vagyis a bürokráciát minden lehető téren kiküszöbölendő. Ezzel kapcsolatban bejelentette a belügyminiszter, hogy még a tél folyamán a törvényhozás elé terjeszt olyan reformjavaslatokat, amelyek az említett kétirányú célkitűzést megvalósítják. Ezek a javaslatok a községi, a vármegyei és a miniszteriális igazgatás terén mélyreható újításokat tartalmaznak. Hangsúlyozta továbbá, hogy továbbra is nagy súlyt helyez a közigazgatási tisztviselők rendszeres továbbképzésére. Foglalkozott a jegyzők továbbképzése problémájával, majd közölte a bizottság tagjaival, hogy

az egyetemek mellett jegyzőtanfolyamokat kíván rendszerezíteni és erre vonatkozólag a tervek már el is készültek.

A közegészségügyek tárgyalásánál a belügyminiszter részletes felvilágosítást adott a kormányzat szociálpolitikai tevékenységéről. Kiemelte, hogy a szociálpolitika és a közegészségügyi megelőzés terén minden megtörtént, ami az adott körülmények között megtörténhetett. Elismerte, hogy a betegellátás terén még bizonyos hátramaradottság észlelhető, most azonban, — mondotta többek között —

Ujra Roosevelt lett az Egyesült Államok elnöke

Óriási érdeklődés és hónapok óta tartó agitáció előzte meg az Egyesült Államok elnökválasztását, amely november 5-én zajlott le. A választásnak két jelöltje volt: a demokratapárti Franklin D. Roosevelt, akit most harmadszor választottak meg, és a köztársasági Wilkie. A szavazás során Roosevelt a szavazatok 55 százalékát kapta.

Miben hasonlít a két elnökjelölt? Abban, hogy mindketten hitet tettek a demokrácia mellett. Mindketten hangoztatják barátságukat és segítő készségüket Anglia iránt. S végül mindketten megígérték az amerikai népek, hogy elkerülnek majd mindent, ami az Egyesült Államokat belesodorhatná a háborúba.

S miben különböznek? Roosevelt a farmerek és munkások jelöltje, Wilkie a nagyvállalatoké. Roosevelt nyolc éves elnöksége alatt behozta és kiterjesztette az állam fokozatos beavatkozását a gazdasági életbe, ami azelőtt elképzelhetetlen lett volna a „nagy haszon“ és „korlátlan lehetőségek“ hazájában. (Ez a híres „New Deal“). Lerontotta a dollár értékét,

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály hangszertelepen. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

Egy elszámoláshoz,

a küldetését befejezett árvízvédelmi kormánybiztos elszámolásához, akarunk néhány szót hozzáfűzni. Bonczos Miklós számolt be a magyar nyilvánosságnak arról, hogyan sáfárolkodott a hivatalához befolyt 9 millióval, amelyből 3.5 milliót az állam, 5,579.508 pengő 47 fillért az áldozatkész társadalom adakozott az árvízkarosultak megsegélyezésére. A teljesen rombadólt 3725 házból 3464-et már teljesen felépítettek, 9256 tatarozandó házból kijavítottak 9000-et, 225 ezer pengőt pedig tovább kezel és fordít az eddigi célra az Országos Család és Népvédelmi Alap. A hatalmas akció lebonyolítása során személyi és dologi kiadásokra mindössze 52 ezer pengő ment el. Ezt az elszámolást, ennek az akciónak a lebonyolítását nemcsak az teszi mintaszerűvé, hogy gyorsan és teljesen megoldotta a kitűzött problémát, hanem az is, hogy minden fillér oda jutott, ahová szánták; a pénz és időt rabló hivatalos pepecselés ennél az akciónál nem jutott szerephez. Adná a magyarok Istene, hogy minden akciót, minden hivatalos ténykedést ilyen gyorsan, ilyen tökéletesen és bürokrácia-mentesen hajtanának végre...

hogy pénzbőséget teremtsen, amivel a bajbajutott farmereket (ültetvényes, kiscgazda) és munkásokon segített. A farmerek megsegítésére nagyobb összegeket is megszavaztatott. Végül, ami amerikai fogalmak szerint a legnagyobb, meg tudta szavaztatni az általános hadkötelezettséget is.

A demokrata Roosevelttel szemben a köztársasági Wilkie, a nagyvállalatok elnökjelöltje, a teljesen szabad és korlátlan gazdasági liberalizmus híve.

Uj intervenció borárak

A MASzOBSz a földművelésügyi miniszter hozzájárulásával az intervenció borárakat a következőképpen állapította meg:

Ujbor árak: 9 Mall. %-on alul 9 fillér, 9.1 Mall. %-tól felfelé 10 fillér.

Óbor árak: 9 Mall. %-on alul 10 fillér, 9.1 Mall. %-tól felfelé 11 fillér literenként.

A MASzOBSz ugyanígy megállapította a minőségi borok árát is, amelyek a régihez képest szintén emelkedtek.

KRÓNKA

Örömmel jelentjük

hogy a *Hangya* a „*Darányi Ignác kisgazdaalap*“ összegét, amelyből tudvalevően 4 százalékos kamattal mellett marhahizlalási előlegeket folyósított, a földművelésügyi minisztérium támogatásával jelentősen felemelte. A felemelt alappól a jövőben sertések beállítására is folyósíthat tehát a *Hangya* előlegeket...

Örömmel jelentjük

hogy a kormány az 1941. évi költségvetésbe jelentős összegeket irányozott elő utépítésre és javításra. Folytatja a kormány a tanyai és bekötő utak építését is. Érdekesnek tartjuk megállapítani, hogy 1939 végéig 2355 km. hosszúságú bekötő utat építéssel, 935 községet és tanyaközpontot kapcsoltak be a közúti hálózatba; a következő évben újabb 300 község bekapcsolására került sor, az új költségvetési évben pedig 500 km. hosszú bekötő utat építése válik lehetségessé, 200 község és tanyaközpont érdekeinek szolgálására.

Sajnálkozva állapítjuk meg,

hogy a falvak tulnyomó részében még nem lehetett gondoskodni téli tüzelőről. Sokhelyütt a falu határában terül el a hatalmas erdő, de különböző formai nehézségek miatt a faluban még sincs egyetlen mázsányi tüzelő sem. Sürgős intézkedést kérünk a falvak, tanyák téli tüzelőellátása érdekében.

Örömmel jelentjük

hogy rövidesen befejeződnek az idén rendezendő téli gazdasági tanfolyamok előkészítő szervezési munkálatai és hamarosan megkezdődhet az alkotó, tanító munka. A téli gazdasági tanfolyam intézménye alig tizenkét esztendő, de a tanfolyamok volt növendékeinek, — az „Ezüstkalászos gazdák“-nak — a száma máris meghaladja a huszonöt ezret. Az ezüst- és aranykalászos gazdák lesznek az új Magyarország mezőgazdaságának képzett munkásai, akiknek tudására fog felépülni az az új termelési rend, amely a minőségi termelésen alapul és amely komolyabb és biztosabb alapot fog nyújtani nemcsak minden képzett gazdának a megélhetésre, de rajtuk keresztül a magyar nemzetgazdaságnak is a világv versenyben való érvényesülésére...

Ötven százalékkal csökkentették a lisztforgalmi adót. A hivatalos lap október 31-iki száma közölte a lisztforgalmi adó leszállítása tárgyában kiadott kormányrendeletet s a pénzügyminiszternek erre vonatkozó végrehajtási utasítását. A kormányrendelet, tudvalevően, a lisztforgalmi adót 50 százalékkal mérsékli, az ennek következtében beálló árcsökkenés azonban teljes egészében a kenyérliszt árában fog érvényesülni, más lisztfajták ára változatlan marad. A lisztforgalmi adó csökkentése november 1-ével történt.

Mezőgazdasági munkások figyelmébe

A gazdasági munkavállalók kötelező öregségi biztosításáról szóló 1938. évi XII. t. c. 12. §-a lehetővé teszi annak javára, aki ezen törvény hatálybalépésének napján 50. életévét már betöltötte, hogy az öregségi járadék szempontjából a biztosítás szolgáltatásainak előfeltételeként megszabott várakozási időbe azok az évek is beleszámíttassanak, amelyekben 45. életévének betöltése után, a törvény hatálybalépése előtt, legalább 15 hetet töltött el gazdasági munkavállalóként belföldön munkaviszonyban, feltéve, hogy keresete tulnyomó részben gazdasági munkavállalói viszonyból eredt.

Az a férfi munkavállaló tehát, aki az 1939. évi január hó 1. napján 50. — ha tüzharcos 48. — életévét már betöltötte és akinek keresete ezt megelőző időben tulnyomórészt a gazdasági munkavállalói viszonyból eredt,

a községi elöljáróság (városokban a polgármester) útján

külön e célra rendszeresített lappon 1940. évi december hó 31. napjáig bezárólag kérheti, hogy az öregségi járadék szempontjából az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet a törvény által megengedett mértékben számítsa várakozási idejébe azokat az éveket, amelyekben, mint fentebb már említettük, legalább 15 hetet töltött munkaviszonyban.

Mivel a kérelmet, mint már fentebb is említettük, 1940. évi december hó 31. napjáig kell beadni, erre a körülményre az érdekelt munkavállalók figyelmét azzal hívjuk fel, hogy az itt említett törvény, továbbá a 87.000—1938. F. M. számú rendelet 13. §-ára hivatkozással, forduljanak, saját érdekében, az illetékes községi elöljárósághoz, hol a további teendőkre nézve kellő felvilágosítást kapnak.

A pápai Baromfikeltető Központ 8 hónap alatt közel 72 000 naposcsirkét osztott ki

A kiosztott csibék száma élő bizonyíték arra, hogy a baromfikeltető központok életre hívása fontos kormányintézkedés volt a baromfitenyésztés új alapokra való helyezése szempontjából. A keltetőközpontokra hárul ugyanis az a feladat, hogy a falvak baromfiállományát feljavítsák és a baromfitenyésztés terén felvilágosító munkát végezzenek!

A földművelésügyi minisztérium önköltségi áron bocsájtja a gazdaközönség rendelkezésére — az év minden szakában — a jóminőségű, egészséges, tojástermelés és testnagyságra kiválóított csibéket. A keltetőközpontok — kizárólag — államilag egészségügyi felügyelet alatt lévő és tyuktífusztól mentes tenyészetekből szerzik be a keltetésre alkalmas tojásokat. A pápai keltetőközpont a m. kir. Mezőgazdasági Szakiskolában nyert elhelyezést és az iskola hírneve, gyönyörű tenyészetének tojástermelvénye is a keltetőközpontba kerül keltetésre, ahonnan a csibéket szétküldik az ország különböző részeibe.

A pápai keltetőközpont október 1-től december hó 1-ig szünetelteti a keltetést — tojáshiány miatt. — De december hó 1-től folytatja működését és minden héten oszt ki csibéket, hogy a gazdáknak alkalmuk legyen a ráérő időben a hasznóhajtó, korai csibeneveléssel foglalkozni. Így aztán már a kora tavaszi időben piacra vihetik a rántani való csibéket, melyért a vásárló magános és kereskedő minden pénzt megad.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a keltetőközpont csak abban az esetben tudja a rendelő által megkívánt időre biztosítani a szükséges mennyiségű csibét, ha legalább 3—4 héttel előbb beküldik rendeléseiket

A központ a csibék csomagolását díjtalanul adja. A szállítás postán vagy vasuton, utánvétellel történik. A csibék szállítási költsége a vevőt terheli. A pápai keltetőközpont a hivatalos tenyésziránynak megfelelő fajtát, rhode island és nemesített sárga magyar naposcsirkét oszt ki. A csibék ára a m. kir. földművelésügyi minisztérium által oly alacsonyan lesz, hóról-hóra, megállapítva, hogy a legszegényebb ember is vásárolhasson és kihasználhassa a központok által nyújtott előnyöket.

A pápai baromfikeltető központ — válaszbélyeg ellenében — díjtalan szaktanácsot ad minden baromfitenyésztési kérdésben, ugyancsak csibenevelésről szóló és baromfitenyésztési „Utmutatót“ és „Milyen ólat építsen a kistenyésztő“ című füzetet a komoly érdeklődőknek díjtalanul küldi meg. Itt említjük meg, hogy

a pápai Baromfikeltető Központ, nem egészen háromnegyed év — 8 hónap alatt — 71.611 darab naposcsibét osztott ki a gazdák között,

ami valóban hatalmas teljesítmény.

Minden gazdának elsőrendű érdeke, hogy a meglévő, elsatnyult állományát kicserélje. Vegyék minél többen igénybe a részükre felállított intézményt, amely nem üzleti érdekből áll a gazdaközönség szolgálatában. A központ címe: Baromfikeltető Központ, Pápa. Mezőgazdasági Szakiskola.

GAZDAÉLET

Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam Szegeden. A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara a m. kir. földművelésügyi miniszter ur támogatásával 1940 november 18-tól december 9-ig bezárólag Szegeden a m. kir. Állami Felsőiparisiskolán (Kálvária-tér 5/b.) mezőgazdasági, gépkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyamok hallgatója lehet minden 18. életévét betöltött egyén, aki a cséplőgép üzemi karbantartásával és vetőmagtisztítógépek kezelésével és vezetésével kíván foglalkozni. Ezek közül elsősorban a cséplőgépek, vetőmagtisztítógépek és mezőgazdasági traktorok tulajdonosai, vagy azok családtagjai, a gazdasági alkalmazottak és esetleg már eddig is tényleges alkalmazásban álló cséplőgép, vetőmagtisztítógép, valamint mezőgazdasági traktorkezelők jöhetnek figyelenbe. A tanfolyamra jelentkezni lehet személyesen vagy írásban, 15 pengő beiratási és tandíj egyidejű beküldése mellett, 1940 november hó 13-ig a Kamaránál (Kecskemét, Rákóczi-ut 17—19., I. emelet), vagy a m. kir. Állami Felsőiparisiskolán (Szeged, Kálvária-tér 5/b.). A hallgatók közös elszállásáról és kedvezményes ételmezéséről a kamara gondoskodik. A jelentkezők pokrócot hozzanak magukkal.

ASSZONYROVAT

Későősi munkák a konyhán

Ezidén, mikor a gyümölcs ugyanis kevés és megregrága volt, ajánlatos felhasználni a vadontermő gyümölcsöket, különösen a csipkebogyót, amelyből bort, lekvárt, mártást készíthetünk.

Csipkebogyóból készítéséhez, megtisztított, szép piros, érett, kemény csipkebogyóknak levágjuk a hegyét, úgy, hogy a magvak kilátszanak. Egy kiló bogyóra 4 liter folyóvízből, vagy tiszta esővízből és kristálycukorból édes oldatot készítünk és uborkás üvegekbe öntjük, hozzáadunk három deci erjedésben lévő szőlőmustot, jól összerázzuk, organdinnal vagy papírral könnyedén leköttjük s melegebb helyiségben tartjuk, naponként legalább egyszer felrázva. Ha a pezsgés már megszűnt és a folyadék megtisztult, hozzáöntünk 6—7 deci finomított 96 fokos szeszt, ismét összerázzuk és bedugaszolva pontosan hat hétig állni hagyjuk. Akkor tiszta szűrőszítán átszűrjük és a kész bort bedugaszolva érni hagyjuk a jövő év nyaráig.

A csipkebogyólekvárt úgy készítjük, hogy a megtisztított bogyókat kétféle vágjuk, áttörjük, majd a kapott pépet finom szítán még egyszer átnyomjuk, hogy a szőröcskéktől is megtisztítsuk a gyümölcsöt. Minden 2 kg pépre 1 kg cukrot számítva, lekvársűrűségű főzzük. Emeli a készítmény minőségét, ha minden 2 kg péphez 50—100 dkg almapépet adunk. Melegített üvegekbe töltve, csak másnap kötözük be.

Csipkebogyómártásnak 8 evőkanálnyi csipkebogyólekvárt egy citrom s egy narancs levéllel, 6—8 kanálnyi vörösborral s ha van 2 evőkanálnyi ribizkekocsonyával jól elkeverünk. Vadusételekhez kitűnő.

Vastaghéju, husos szőőfajtából kitűnő szőlőlekvárt készíthetünk, még pedig — ami manapság nem megvetendő előny — cukor nélkül. A szőlőt nagyon gondosan kell megmosni; a lebogyózott szemeket kissé megzúzva egyszer forrásig felfőzzük, szítán átnyomjuk az áttört hig gyümölcsöt ülepítés nélkül, azonnal besűrítjük. Erre a célra lehetőleg nagy, lapos edényt használjunk, hogy a víz gyorsan párologhasson el.

KÁNYA TERÉZIA

MUNKÁT KERES:

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda nyilvántartása szerint az alábbi mezőgazdasági munkások keresnek elhelyezkedést:

Sipos János (Nyiregyháza, Kézai-utca 2.) 40 éves kerti és szőlőmunkákhoz értő családos gazdasági cseléd, elhelyezkedést keres az ország bármely részében. — **Hujber József** (Áporka, Pest vm.) mint tehénesgazda, vagy mint magtárolós könynyebb testi munkával járó állást keres. Szakképzett, tejkezelésben járatos. — **Góliáth István** (M. kir. vármegyei gazdasági felügyelőség, Érsekújvár), 49 éves szíjgyártó, fényező, kárpitós munkákhoz is értő gazdasági cseléd, 20 éves leányával és 17 éves fiával együtt az ország bármely részén elhelyezkedne. — **Id. Diós Ferenc** (Csepel, Mező-utca 54.) képesített kertész, családos, frontárcos. — **Molnár Lajos** (Tiszafüredi lakos) jelenlegi cím: Budapest, Királyi Pál-utca 11., 30 éves, ki Jászberényben két éves mezőgazdasági iskolát végzett, 3 éves gazdasági gyakorlattal rendelkezik, ispáni, gazdasági vezetői, stb. állást keres. — **Lampel Ádám** (Vaskapu-puszta, n. v. Ocsárd, Baranya vm.) 38 éves román, káth. nős, szakképzett gazda, ispáni állást keres. 4 polgárija, a csermajori tejgazdasági iskolán szerzett tejfőzőzői képesítéssel, 15 éves gazdasági gyakorlata van. — **Sipos Ferenc** (Balatonföldvár) gazdaságba elhelyezkedést keres.

ABAVIT

a korszerű
higanyos
száraz és nedves
csávázószer

40 államban
kedvelt!

Magyar MEZŐGAZDÁK
Szövetkezele
Budapest, V., Alkotmány-utca 20.
és vidéki kirendeltségei

**Szőlők fenntartásához
nélkülözhetetlen a**

SZÉNKÉNEG

Filoxera gyérítés, fekete bélúség, talajfertőtlenítés.

Kérjen díjtalan ismertetőt
Péti Nitrogén művek Rt
Budapest, V., Nádor-utca 21.

GAZDATUDOMÁNY

A baromfitenyésztő előkészülete a télre

Ha az ólban férgek (óvantag és kullancsfélék) tanyáznak, irtjuk ki őket, mert különben a hosszú téli éjszéken agyonkinozzák állatainkat. Jól zárjuk el az ól minden nyílását s égessünk el az ólban minél több kén (légköbméterenként legalább 50—60 grammot). Hagyjuk így elzárva az ólat 24 óráig, hogy a kén gáz az ól falainak minden részébe behatolhasson s az ott meghúzódott férgeket megölhesse. Azután meszeljük be a falat lehetőleg frissen oltott mesztejjel, továbbá áztassuk be mesztejbe az üllőceket, a fészkeket és lehetőleg minden berendezését az ólnak.

Az ól ablakait a fagyok bekövetkeztéig tartjuk nyitottan, hogy az ősszel jelentkező náthát állataink elkerüljék.

A mai magas takarmányárak mellett csak a valóban értékes állatokat teleltessük át. Ezért tartunk gondos szemlét baromfiállományunk fölött és a kevésbé értékeseket selejtezzük ki. Ha kevesebb állatot bővebben táplálunk, több tojást kapunk a télen. A már kiöregedett állatok helyére ebben az évben keltett fiatal jércéket osszszuk be.

A téleleji hónapokban általában a jércéktől várhatunk megfelelő tojáshozamot, mert a második- és harmadéves állatok ilyenkor még legtöbbször vedlenek. Amíg a kevesebbet tojó állatok rendszerint már a nyár folyamán kezdenek vedleni, addig a legértékesebb tajóink vedlése szeptemberre is elhúzódhat. Az ilyen későn vedlő állatokat etessük jól, hogy az erősebb hidegek beálltaig újra tollasodjanak. Azokat a tyúkokat, melyeknek taraja a vedlés folyamán apróra összezsugorodik s rendszerint megfellehéredik, selejtezzük ki. Ezekből már jó tojók nem lesznek.

A télre szerezzünk be minél több kukoricát!

Minthogy a mai idők nagyobb-mérvű zsrtermést parancsolnak, a kacsákat és a ludakat értékesítés előtt tömjük ki zsirra.

A burgonya osztályozása és értékesítése

A burgonya ezidén a sok esőzés miatt a szokottnál inkább hajlik a romlásra. Ezért a kiszedés után ne földeljük el azonnal, hanem 10—15 napra csak tiszta szalmával takarjuk le, hogy jól kiszikkadhasson. Ilyen módon a téli romlás benne lényegesen csökken. Ha a szalma megázik, ujjal kell pótolni, vagy le kell buzni és megszáritani.

Az erőteljes, egészséges gumókat első-sorban vetésre tegyük félre. A többi, hasonlóan szépen fejlett gumók emberi táplálékul adhatók el.

Az étkezési és a vetőburgonya kiválogatása után visszamaradt apró vágott és rágott burgonyát jól lehet felhasználni háziállataink takarmányozására. 4—5 kg burgonya akkora táplálhatóást fejt ki, mint 1 kg abrak. A burgonyát mindefféle állattal etethetjük.

Hidegvérű ló kaphat naponta így 10—20 kg burgonyát, míg futóló 5—8 kg-ot. A burgonyát előbb csíráitól meg kell tisztítani, megmosni, megfőzni, ½—1 kg szecsckával keverni és megsózni.

A szarvasmarhák közül a hizómarha értékesíti legjobban a burgonyát. Vele nyersen 15—20, párolva 25—30 kg is etethető. Fejős tehénnek darabjára a nyers burgonyából 10—15, pároltából 15—20 kg-ot számítsunk.

Az anyajuhot is jól táplálja a burgonya; fenyadagja ½—1 kg legyen.

A sertés a burgonyának legjobb érté-

kesítője. Csak párolva adjuk neki, mert a nyersert nem jól emésztí és nem jól gyarapodik tőle. Hizósértés jól hizik, ha fejenként kap 1 kg gabonadarát és annyi főtt burgonyát, amennyit jó étvágygal megeszik. A szoptató koca kapjon 4—6 kg párolt burgonyát és tejelési póttakarmányul 2—3 kg abrakot. Választott malacok jól fejlődnek, ha kapnak 72% burgonya, 18% kukoricadara, 10% fehérjedus abrak keverékéből annyit, amennyit jó étvágygal elfogyasztani tudnak. A riddeg sertés 3—4 kg burgonya és lucerna vagy herepelyva keverékével megtartja kondícióját.

Az ujborkok gondozása

Minél gyengébb minőségűek a borkok, annál fokozottabb gondozást igényelnek, mert a gyenge, könnyű borkok felületén hamar megjelenik a borvirág, benne gyorsan elszaporodnak az ecetsavbaktériumok, könnyen megindulhat a tejsavas erjedés, stb. A

zajos erjedés befejeződése után nem mulasszuk el tehát a hordókat lehetőleg hamar színültig feltölteni. A hordókat a feltöltések alkalmával ne dugjuk be szorosan, mert így esetleg az utóerjedés folyamán keletkezett szén-sav szétveti őket. Feltöltésre lehetőleg azonos fajtájú bort használjunk. Mivel a borkok túlnyomóan barnatörésre hajlamosak, ujbort félben ne tartunk! Ha megfelelő hordó híján a bor félbenmaradna, akkor felette hetenkint kevés kén égessünk el. Az ujbork erősebb kénezésétől azonban egyébként legjobb tartózkodni, mert a kénezéssel elpusztítjuk a savbontó baktériumokat és megakadályozzuk a — gyakran igen kívánatos — természetes savcsökkenést.

A mesterséges savtalanításra ráérünk egy-két héttel az első fejtés előtt. E célból hektoliterenként egy ezrelék savra 66 gramm tiszta, praecipilált meszet számítunk.

Megszervezik a visszatért Erdély közigazgatását Tizenhárom vármegye, 4 törvényhatósági és 17 megyei város lesz

A kormány rendeletet adott ki a visszatért keleti és erdélyi terület közigazgatásáról. A visszatért keleti és erdélyi területen és az országban ezzel a területtel határos részein a törvényhozás további rendelkezéséig a következő törvényhatóságokat alakítják meg:

Vármegyék: Bihar (székhelye Nagyvárad), Szatmár (székhelye Szatmárnémeti), Bereg (székhelye Beregszász), Ugocsa (székhelye Nagyszőlős), Máramaros (székhelye Máramarossziget), Szilágyszlálya (székhelye Zilah), Szolnok-Doboka (székhelye Dés), Beszterce-Naszód (székhelye Beszterce), Kolozs (székhelye Kolozsvár), Marostorda (székhelye Marosvásárhely), Udvarhely (székhelye Székelyudvarhely), Csik (székhelye Csikszereida), Háromszék (székhelye

Sepsiszentgyörgy).

Törvényhatósági jogú városok: Nagyvárad, továbbá Kolozsvár, Marosvásárhely és Szatmárnémeti szabad királyi városok.

Magyar városok: Nagyszalonta, Nagykároly, Nagybánya, Felsőbánya, Máramarossziget, Zilah, Szilágyszlálya, Dés, Szamosújvár, Beszterce, Bánffyújvárad, Szászrégen, Székelyudvarhely, Csikszereida, Gyergyószentmiklós, Sepsiszentgyörgy és Kézdivásárhely.

Intézkedik a kormányrendelet az önkormányzati, közigazgatási testületi szervekről is; valamint a törvényhatósági bizottságok, kisgyűlések megalakításáról, utmutatást nyújt a költségvetések összeállításáról.

A rendelet november 3-án lépett életbe.

HIREK

Küzdő névtelen

*Az élet folyója ragad szennyes árral,
Lelkem e romlásban valamit úgy
fájjal.*

*Fel. harsogó lánggal úgy szeretne
törni*

A szférák egébe s tisztán tündökölni.

*De én, az ősi föld viharvert munkása,
Csak hiába vártam az olimpiászra.
Pérez öfélése kegyét, bár mennyit
fáradtam,*

*Soha meg nem nyertem: így alul
maradtam.*

*Maradtam az ősföld küzdő névtelenie,
Hogy élőholt szívem csak könnyét
teremje.*

*E könnyben sem nézhet soha rám, az
ég le....*

*Nagy Isten! Mért hoztál ily szomorú
létre?*

MAJZIK VIKTOR (Nagykovács)

A Kormányzó Ur arcképe Békésszentandrás községében. Békésszentandrás község előljárósa megfestette a Kormányzó Ur arcképét és azt diszgyűlés keretében most leplezték le. Az ünnepi beszédet, vitéz Zerinváry Szilárd országgyűlési képviselő mondta.

A sokgyermekes földmivesszaládok szociális védelme. A Szent Imre Szenátus Schandl Károly m. kir. titkos tanácsos elnökletével legutóbb megtartott havi összejövetelén Csergő Károly dr. ny. alispán, a Mezőgazdasági Szociálpolitikai Tanács ü. v. elnöke „A sokgyermekes földmivesszaládok szociális védelme” címmel tartott nagyhatású előadást. Mindenekelőtt sürgette, hogy amikor az agrárszociális reformot fokozatosan készülünk megvalósítani, ez a reform igazságos, gyakorlatias és magyar legyen. A szociális reformok megvalósítása terén a következő sorrend volna az előadó szerint követendő: 1. saját ház és otthon biztosítása, 2. munkaalkalmak megszervezése, 3. téli- és mellékfoglalkozások rendszeres biztosítása, 4. a mezőgazdasági munkásság társadalombiztosításának kiépítése, 5. szülőotthonok létesítése, 6. az iskolásgyermek egészségügyi felügyelete és ellenőrzése, 7. a tanya-kérdés megszervezése és rendezése, végül 8. a Zöldkereszt-szervezet kiépítése.

A vagyonváltság buza ára. A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy a pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltsága fejében fizetendő buza árát a földmivélsügyi miniszterrel egyetértőleg novemberre szóló érvénnyel métermázsánként 23 pengő 55 fillérben állapította meg.

A Falu-Gazdaszövetség kegyelete. A Falu-Gazdaszövetség elnöksége a halottak ünnepén kegyeletes megemlékezésül koszorút helyezett a Szövetség egyik alapítójának, a nagynevű földmivélsügyi miniszternek: Rubinek Gyulának és a halhatatlan szövetkezeti vezetnek: Meskó Pálnak, a Hangya Központ volt igazgatójának a budapesti Kerepesi-úti temetőben levő sírjára. Koszorút helyezett a Szövetség volt igazgatójának, Balogh Gyulának, a budapesti Farkasréti temetőben levő sírjára is.

Megkeresztelték a kormányzó szatmárnémeti keresztfiát. Fényes ünnepség keretében folyt le Szatmárnémetiben a kormányzó keresztfiának, Szabó Pál téglagyári munkás Miklós nevű gyermekének keresztelése. A kisfiu szeptember 5-én, a kormányzó jelenlétében történt szatmári bevonulás napján született. A gyermeket a kormányzó megbízásából Szatmár város katonai parancsnoka tartotta keresztvív alá a németi-részi református templomban, ahol megjelentek a vármegye és a város ökösegei is. Sárközy Lajos református lelkész beszédében kifejtette, hogy a magyar jövő egyedüli biztosítója a család és a sok gyermek. Kiss Bertalan református lelkész keresztelte meg a gyermeket, majd a katonai parancsnok mondott emelkedetthangu beszédet.

„Minden szívből jövő Miatyánk egy aranyat ér...“

Nagy Lajos révfülöpi előfizetők az alábbi sorokat intézte hozzánk:

„Mélyen tisztelt Szerkesztőség! A husz éves évforduló alkalmával fogadják mély és hálas tiszteletemet és köszönetemet azért az odaadó munkájukért, amit az elmúlt idő alatt a földmives nép jobblétéért végeztek. Adja Isten, hogy ezt az irányt amiért megindították ezt a kedves lapot, a centenáriumnál egy boldog nagy nemzet ünnepelhesse. Mi szegény emberek, akik látjuk a Vasárnap céljait, imádkozni fogunk azokért, akik mi értünk dolgoznak, mert más: több, jobb tehetségünkön bizony nem telik. De engem arra tanított apám: minden szívből jövő Miatyánk egy aranyat ér, akkorát, mint a földkerekség. Én hát ilyent fogok küldeni Istenhez, hogy tartsa meg ezután is mellettünk azokat a jószándékú embereket, akik a föld népének jobblétéért dolgoznak. Isten áldása kísérje ezután is minden becsületes munkájukat.“

Nagy Lajos révfülöpi előfizetők soraiért fogadja legőszintébb, valóban szívből fakadó köszönetünket.

Az Angol-Magyar Bank névváltoztatása. Az Angol-Magyar Bank Rt. rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy visszaállítja az intézet régi és eredeti nevét és cégét és a jövőben „Magyar Bank és Kereskedelmi Rt.” néven folytatja működését.

Budapest kegyelete. Budapest Mindszentek napján kegyelettel emlékezett meg a világháború hősi halottainak emlékére. A Hősök temetőjében lévő emlékoszlopra koszorút helyeztetett el a Főméltóságú Ur, József főherceg, a kormány, a törvényhozás, a főváros és a Vitézi Szék is, valamint számos társadalmi egyesület és intézmény. Megkoszorúzták ezenkívül a temetőben a nagy halottak sírmelekeit is.

A reformáció emléknapijának megünneplése. A reformáció emléknapiját ebben az évben is bensőségesen ülték meg Magyarország protestánsai. A református templomokban istentiszteleteket tartottak, este pedig a Vigadó nagytermében országos ünnepélyt rendeztek, amelyen a közélet előkelőségei is nagy számban vettek részt. Megnyitó beszédet *Tasnádi Nagy András* tartott. Megemlékezett *Bocskay István*, *Bethlen Gábor* hazájának visszacsatolásáról, s arról, hogy a visszatértek nagy erkölcsi értékeket hoztak magukkal. *Tavaszy Sándor* kolozsvári püspök-helyettes beszédében hangoztatta, hogy *Erdélyben a magyart magyaroknak Isten ígéje tartotta meg.* Az ünnepség művészi számai után záró beszédet *Vásárhelyi János* kolozsvári püspök mondott. — Rá kell ütni — mondotta — arra a kézre, amely ma nem a felekezetek közötti béke, igazság, becsület és hűség útján akarja megoldani a vallásos élet megújításának nagy kérdéseit.

Leszállították a váltó- és betéti kamatot. Az Országos Hitelügyi Tanács annak figyelembevételével, hogy a Magyar Nemzeti Bank október hó 22-én a bankkamatlábát 1 százalékkal 3 százalékra szállította le, a bírói uton érvényesíthető kamatnak, valamint a pénzintézetek egymásközötti váltóleszámitolási ügyeletei után felszámítható kamatnak mérvét az egész vonalon szintén leszállította 1 százalékkal. A betéti kamatra vonatkozóan azonban a Tanács az eddigi irányadomérveket csak fél százalékkal csökkentette. Az új kamatmegállapítások 1940 november 1. napján lépnek életbe. Itt emlíjük meg, hogy a Postatakarékpénztár a rendes betétek után 2,5, a különleges kamatozású betétek után 2,75 százalékos kamatot fizet.

SPORTHIREK

A nyolc nap alatt megtartott három forduló során a *Ferencváros* és a *Szeged* volt a legeredményesebb, a három játéknak mind a hat pontját elnyerte. A *Ferencváros* három pontelőnyt szerzett a bajnokságra, *Szeged* pedig a harmadik helyre került. A hét kimagasló sporteseménye volt az 5:0-ás *Ferencváros-Ujpest* mérkőzés.

Eredmények: WMFC—Kispest 2:0, Diósgyőr—Gamma 4:0, Szolnok—Haladás 4:0, Szeged—Törekvés 3:1, Elektromos—Salgótarján 3:1.

Sorrend a tiz mérkőzés után: 1. Ferencváros 18, 2. Ujpest 15, 3. Szeged 13, 4—5—6. WMFC, Diósgyőr, Szolnok 12, 7. Tokod (9 játék után) 10, 8—9. Kispest, Salgótarján 9, 10. Elektromos 8, 11. Beszkiart (9 játék után) 7, 12. Gamma 7, 13. Haladás és 14. Törekvés 3—3 ponttal.

Debrecen tornászai győztek a fővárosi tornászai ellen megtartott városközi tornaviadalon. Egyénileg legjobbak voltak *Gál* és *Pataki*, budapesti tornászok. A debreceniek négy szeren, a budapestiek kettőn voltak elsők.

Az ifjúsági ökölvívóbajnokságban a kilenc súlycsoport közül ötben a pompás ifjúsági gárdával rendelkező BTK győzött.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia
ékszerésznél,

Bpest, II. Olasz fasor 35. (saját ház)

TALÁLJA KI!

SZÖREJTVÉNY

gabona NYÓ

A *Találja ki!* helyes megfejtését a 48-ik számban tesszük közzé. A levelezőlapra irt megfejtéseket a *Vasárnap* szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, *tíz napon belül*. Elkésve érkező megfejtéseket nem vesszük figyelembe. Jutalom: *néhány értékes könyv*. Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek be, előfizetőibőlunk tagjai és előfizetési díjhátralékuk nincs.

A 42-ik számban közölt *Találja ki!* megfejtése:

TELEKI PÁL

Beküldte *huszonhat* olvasónk. Jutalom-könyvet nyert *Kovács Miklós (Csenger)* és *Bartoss Éva (Pécel)*.

TANÁCSADÓ

Kérdés: A katonai pótlóvázó bizottság vásárol-e a könyveinknek lovakat? (T. S., *Vértessacska*). — **Felelet:** A lóvásárló bizottságok Felső-Dunántúlon a következő vásárlásokat végzik: *November 13-án 8 ó:* Eresli, *10 ó:* Dunapentele, *12 ó:* Dunaföldvár, *14 ó:* Paks; *november 15-én 8 ó:* Székesfehérvár, *10 ó:* Iszka-szentgyörgy, *12 ó:* Lovasberény és *14 ó:* Bia.

Vásárok jegyzéke

Rövidítések:

o. = országos vásár, **h.** = havivásár, **oák.** = országos állat- és kirakóvásár, **oák.** = országos állatvásár, **ok.** = országos kirakóvásár, **hák.** = havi állat- és kirakóvásár, **há.** = havi állatvásár, **hk.** = havi kirakóvásár, **áll.** = állatok, **se.** = sertés, **szm.** = szarvasmarha, **felh.** = felhajtás.

November 10., vasárnap. Abádszalók oák. Budapest ok., o. lóvásár. Jászvásár oák. Kunszentmárton oák. Szabadszállás oák. Szikszó oák. Vasvár oák. — **November 11., hétfő.** Bácsbokod oák. Budapest oák. Bükkösd oák. Csorna oák. Győrszentmárton oák. Jászvásár ok. Kápolna oák. Kétegyháza oák. Kisterenye oák. Kocsér oák. Körmeny oák. Kunszentmárton oák. Magyarországi oák. Mohács oák. Mór oák. Mosonszentjános oák. Nagyszőlősi oák. Romhány oák. Sárospatak oák. Solt oák. Szikszó oák. Tiszacsege oák. Toponár oák. Tótszentmárton oák. Várpalota oák. Zalaegerszeg oák. — **November 12., kedd.** Budapest ok. Kisterenye ok. Köles oák. Solt ok. Zalaegerszeg hák. — **November 13., szerda.** Ajka oák. Bajna oák. Budapest oák. Hegyfa oák. Köles ok. Székesfehérvár oák. — **November 14., csütörtök.** Bajna oák. Budapest ok. Devecser há. Diósgyőr hák. Kiszáll. felhajtásával. Gyoma o. hasítottkőrmi állatvásár. Hajdudorog oák. Keszthely oák. Kishér oák. Lajoskomárom oák. Mezőkövesd há. Nyírbátor oák. Püspökkladány oák. — **November 15., péntek.** Aszód oák. Budapest ok. Csenger ok. Gyoma o. lóvásár. Jánosháza oák. Lőrinci oák. Nagyrákos oák. Pölöske oák. Tápószecső oák. — **November 16., szombat.** Budapest ok. Cibakháza oák. Gyoma ok. Lőrinci ok. Makó oák. Szegvár oák.

A törvényhatóság első tisztviselője egyes vásárok határnapját közszükséglet által indokolt esetben *kiróttalosan át-helyezheti*, illetőleg a teljesen elmaradt vásár helyett *pótvásárt engedélyezhet*, a közölt adatokban tehát kiróttalosan változások történhetnek.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, XI. 10.:

8: Ébresztő. Szózat. Hanglemezek 8.45: Hírek. 9: Unitárius. 10: Róm. kath. 11.15: Evangélikus istentisztelet. 12.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 12.30: Székesfehérvári zenekar. 13: „Látogatás a marosvásárhelyi református vártemplomban.” Hangfelvétel. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: L'Eplattenier Imre:

„Mit csináljunk télen a gyümölcsfáinkkal.” 15.30: Cigányzene. 16: Előadás Kézdivásárhelyről. 16.30: Versek Erdélyről. 17: Hírek. 17.15: Honvédműsor. 18: Zongora. 18.20: Bajor Gízl előadása. 18.45: Hanglemezek. 19: Hírek. 19.30: Szalonzene. 20: Sporteredmények. 20.40: Hírek, időjárás.

HÉTFŐ, XI. 11.:

12.10: Hanglemezek. 13.30: Szalonötös. 15.20: Cigányzene. 16.15: Diákféltára. 17.15: Táncczene. 17.45: Meteorológiai előadás. 18: A kassai rádió műsora. 19.20: Operaházi zenekar.

KEDD, XI. 12.:

12.10: Zongora. 12.55: Ének. 13.30: Cigányzene. 15.20: Táncczene. 15.40: Háziasszonyoknak. 16.10: Gyermekdelután. 17.15: Felolvasás. 17.40: Beszkiartzenekar. 18.10: Előadás. 18.35: Hegedű. 19.20: „A pusztai éneke.” Hangjáték.

SZERDA, XI. 13.:

12.10: Katonazene. 13.30: Hanglemezek. 15.20: Szalonötös. 16.15: Közvetítés a hárshegyi cserkészparkból. 17.15: Cigányzene. 17.40: Előadás. 18: Szalonzene. 18.25: Külligyi negyedóra. 19.20: Jazz. 19.40: Felolvasás. 20.20: Közvetítés a Békás-szorosból.

CSÜTÖRTÖK, XI. 14.:

12.10: Balalajka-zenekar. 13.30: Szalonzene. 15.20: Hanglemezek. 16.15: Ruzsin műsor. 17.15: Előadás a farszalmusról. 17.45: Ének. 18.15: Sulyok Elemér: „Szántóföldi takarmánytermesztés.” **Rádiótanfolyam II. része.** 19.20: Filharmónikus hangverseny. 20.10: „A vén lóköltő.” Hangjáték.

PÉNTEK, XI. 15.:

12.10: Melles-zenekar. 13.30: Cigányzene. 15.20: Táncczene. 15.40: Háziasszonyoknak. 16.15: Diákféltára. 17.15: Szalonzene. 17.50: Sporteredmények. 18.15: Emlékezés gróf Apponyi Albertre. 18.45: Gitár. 19.20: Vidám est.

SZOMBAT, XI. 16.:

12.10: Hanglemezek. 13.30: Szalonzene. 15.20: Rendőrzene. 16.15: Egy nap a repülőnövendékek életéből. 17.15: Rádióműszi előadás. 17.40: Hangképek a tangóharmonikások próbaterméből. 18: Petőfi-versek. 18.15: Cigányzene. 19.20: Előadás. 20: Diszhangverseny közvetítése.

Budapest II. Kedden, november 12-én, 18.30 órakor: Mezőgazdasági félóra; Szombaton, november 16-án, 18.30 órakor: Mezőgazdasági félóra.

VÁSÁR ÉS PIAC

Gabona. Buza: 78 kg-os 23.55. Rozs: 71 kg-os 19.55. Árpa: Sörárpa, kiváló 26.50, elsőrendű 25.50, sörárpa 24.50, 68 kg-os ipari 23, takarmány, 65—68 kg-os 21, takarmány, középminőségű 20. Zab: 21.80. Tengeri: Uj 18.80.

Magpiac. Árak helyi, vidéki vasútállomáson, 100 kg-ként, minőség szerint: köles, fehér 36.50—38, vörös 36.50—38, egyéb 35.50—36.50, uradalmi kék mák 225—230, lucerna, nyers, arankás 315—335, lóhere, nyers, arankás 170—190, fehérbárcs, ab Budapest 230—240, bíborhere 138—142, muharmag 43—47, tavaszi búkköny 38—41, szőszbúkköny 78—83, csillagfűrt, fehér, laposmagu 25—25.50 pengő. — **Az érkormánybizottság által megállapított árak:** Viktóriaborsó, sterilizált 50.20, expressz, sterilizált 40.20, fehér gyöngybab, kézzel válogatott 43.20, dunai fehér szokványbab 41.20, lencse, nagyszemű, sterilizált 62.20, középszemű, sterilizált 50.20, kiskemű, sterilizált 40.20 pengő.

Préselt takarmány- és szalmaárak. A józsefvárosi pályaudvaron 1940 október 21-én és 24-én jegyzett nagykereskedelmi árak: Rétszéna, 6 la 10.40—10.70, lucernaszéna 12.40—12.70, lóhereszéna 11.40—11.70, zabosbúkkönyszéna 10.40—10.70, korpa 18—18.50, tavaszi szalma 5.50, rozsszalma 4.50—4.70, buzaszalma 4.50—4.70 P kg-ként.

Takarmányvásár. Árak métermázzánként, pengőben: Rétszéna Ila 8—9.60, Ila 6—6.50, muharszéna 9.70—10, lucernaszéna 10—12.10, buzaszalma 4.20.

Abaktakarmány. Árak q-ként kicsinyben, Budapestben. Buzakorpa 17.15, napraforgópogácsa, belföldi 19.50, lenmagpogácsa 20.50, tökmagpogácsa 20.50, kókuszpogácsa 20, reppogácsa 16.50, halliszt 49.50 pengő.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Ia belföldi jármosókrök és beállítani való tinó (tarka) 580—650 kgos 90—95, Ia belföldi jármosókrök és beállítani való tinó 480—550 kg-os 85—90, Ia belföldi

jármosókrök és beállítani való tinó (fehér) 85—90, 1 1/2 éves tenyészűsző 95—105, 1 1/2 éves tinó 85—90, fiatal hasas és friss fejős tehén 110—115 fillér.

Vágómarha. Árjegyzés elősúlyban: Bika, magyar Ila 60—64, tarka Ia 94—98, Ila 80—93, Ila 60—78, ökrök, magyar Ila 80—96, Ila 56—78, tarka Ia 112—122, Ila 90—110, Ila 58—86, tehén, magyar, Ila 60—64, tarka, Ia 102—110, kivételes 116, Ila 72—100, Ila 56—71, blvaly, magyar 38—51, növendek (éves) 57—105, kicsontozni való 32—55 fillér kg-onként.

Sertés. Árak: uradalmi zsirsertés, praronként 340 kg-on felül 160, szedett sertés, közérendű 148, silány minőségű 142, öregsértés, elsőrendű 148, angol tőkesertés 152, angol sonkasertés, elsőrendű 148—152 fillér kg-kénti elősúlyban.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 212, sózott 220—260, füstölt 240—280, háj 228, tepertő 200—240, sertészsír, helybeli 224 fillér kg-ként.

Ló. Árak: könnyebb kocsiló (hintós és jukker stb.) 700, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 550—950, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 350—500, alárendelt minőségű ló 90—340, vágóló 60—340 pengő darabonként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Tyúk 300—450, csirke, rántani való 180—250, sütni való 220—350 fillér darabonként. **Leölt baromfi:** Tyúk 180—260, csirke, hízalt 240—360, szedett 260—340, ruca, hízott 200—270, lud, hízott 200—270, libamáj, nagy 600—900, kicsi 300—600 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 16—19, főztojás 14—17, apró 14—17 fillér darabonként.

Vad és vadhus. Szarvascomb 280—300, gerinc 400—500, lapocka 120—280, többi része 80—200, őzgerinc 400—560, comb 280—350, többi része 80—200, vaddisznócomb 240 fillér kg-ként.

Halpiac. Harsca, nagyság szerint 320—440, csuka 200—300, ponty 200—300, kárász 160—200, compó 180—200 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 34, aludttej 88, tejfel 150 fillér literenként. Centrifugált vaj 470—530, juhturó 260—280, juhsajt 280—320, trappista 260—320 fillér kg-ként.

Zöldség. Sárgarépa 16.30, petrezselyem 32—40, zeller 40—50, kalarábé 16—20, karfiol 36—50, vöröshagyma, makói 38—48, közönséges 34—40, fokhagyma 70—120, cékla 16—28, fejeskáposzta 10—16, savanyított káposzta 36, kelkáposzta 12—18, vörös káposzta 24—40, fejjesaláta 6—14 darabja, forma 80—240, burgonya, Gűlbaba 14, őszi rózsza 13, nyári rózsza 14, Ella 12, tömört csiperdegomba 280—400, szárított gomba 1400—1600, zöldpaprika, apró hegyes 30—60, nagy tölteni való 40—100, tök, főző 14—20, sütőtök 20—24, sóska 36—90, paraj, tisztított 24—60 fillér kg-ként. Feketeretek 20—30 fillér csomónként.

Gyümölcs. Alma 60—200, körte 80—250, szilvaiz 140—180, gyümölcsiz 160—260, naspolya 100—140, csemege szőlő 140—240, dióbél 400—480, mogoróából 300—380, héjazott mandula 400—600, gesztenye 88—120 fillér kg-ként.

Szesz. A szeszgyedáruságnál a forgalom az összes szeszfeleslegekben e héten is igen élénk volt és az árak nem változtak.

Gyümölcsपालinka. A gyümölcsपालinka-piacon a forgalom valamivel csendesebb és a forgalomba került tételeket változatlan tartott árakon helyezték el. A törkölyपालinka 5.40—5.50, a seprőपालinka 5.40—5.50, a szilvőrium 6—6.20, az eperपालinka 6.70—7, a barackपालinka 7.50—8, a borpárlat, alacsonyfokú 10.50—11 P-ig terjedő áron kelt el + 4% forgalmi adó. Borpárlat avinálási célokra 8—8.50 pengő. Az árak 10.000 literfokonként III. táblázat szerint értendők.

Borpiac. A borpiac változatlanul szilárd, annak ellenére, hogy a kereskedelemnek egy része a vásárlásoktól tartózkodik. A piacon olyan teljesen légből kapott híreket is terjesztenek, amelyek szerint a jelenlegi termelői borárakat a kormány importtal akarja leszorítani. Ezeknek a híreknek semmi alapjuk nincs és éppen ezért a termelők, akiknek boruk van, az eladástól tartózkodnak és jobb árakat remélnek. A szüret általában befejeződött. Az utolsó napok esős időjárása a direkttermők szüretét késlelteti, de rövidesen ez is befejeződik. Az eső következtében a még le nem szüretelt szőlő minősége romlik. Kivételünk nincs.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.